

"τα αυτονόητα του σοσιαλ-πατριωτισμού" - η ελληνοκυπριακή άκρα αριστερά (διάλογος)

[Γράφτηκε από την ομάδα Εργατικής Δημοκρατίας.]

"Η ΕΔ βολεύεται και με το πιπίλισμα αναφορών από τον Λένιν (τσιτάτα)...με σύντομα τσιτάτα, εντελώς ξεκομμένα από τον υπόλοιπο κορμό της επιχειρηματολογίας του κειμένου που πάρθηκαν, ξεκομμένα από τη συγκεκριμένη πολιτική και ιστορική συγκυρία, ή από το συγκεκριμένο αντικείμενο της αναφοράς"

Εκτός όμως από τις 140 σελίδες του βιβλίου μας που αφορούν ειδικά την Κυπριακή πραγματικότητα αφιερώνουμε και πάνω από 30 σελίδες για μια παρουσίαση της παράδοσης των Μπολσεβίκων και του Λένιν πάνω στα εθνικά ζητήματα και τον πόλεμο. Εκεί έχουμε βάλει όχι "σύντομα" αλλά αντίθετα κουραστικά μεγάλα "τσιτάτα", και μάλιστα με αναφορά στον "υπόλοιπο κορμό" των κειμένων του Λένιν.

Αν ο Ηλιάδης ή οποιοσδήποτε άλλος θέλει να μας κάνει κριτική ότι δεν κάνουμε συγκεκριμένη ανάλυση, ότι "πιπιλίζουμε" και διαστρεβλώνουμε "σύντομα" τσιτάτα, τότε έχει την στοιχειώδη υποχρέωση να πάρει υπόψη του τα υπόλοιπα και καθόλου σύντομα κείμενα μας. Η διαφωνία με τις θέσεις μας είναι ένα ζήτημα, η κριτική όμως για "σύντομα" και "ξεκομμένα" τσιτάτα, είναι απλά μια προσπάθεια να αποφύγει να δώσει μια ουσιαστική απάντηση στο περιεχόμενο της πολιτικής μας, λέγοντας ψέμματα.

Αλλά, που και πως απόδειξε, ακόμα και μόνο με τα τσιτάτα που χρησιμοποιήσαμε στα άρθρα μας στο "Εντός των Τειχών", ότι έχουμε "γενικιστική, εκλεκτική και αντιδιαλεκτική θεώρηση των πραγμάτων" και ότι διαστρεβλώνουμε τον Λένιν; Πουθενά, απλά το επαναλαμβάνει χρησιμοποιώντας τα πιο "δυνατά" επίθετα, (παρομοιάζοντας μας μέχρι και με τον "πατερούλη Στάλιν"), για να "τρομάξει" όποιον παρόλη την κυκλοφορούσα "σοφία" και τα ελληνοκυπριακά πατριωτικά "αυτονόητα", αναρωτηθεί μήπως έχουμε δίκιο. Αυτό μας αναγκάζει αυτή την φορά να γράψουμε ένα μεγαλύτερο άρθρο από τις προηγούμενες.

Ο ίδιος ο Χ. Ηλιάδης είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα αυτών για τα οποία μας κατηγορεί. Ας δούμε την "διαλεκτική ιστορική ανάλυση" του και πόσο "συγκεκριμένα" και ταιριαστά είναι τα παραδείγματα που χρησιμοποιεί. Παραδείγματα που αξίζει να τα δούμε επειδή τα περισσότερα χρησιμοποιούνται και από άλλους.

Η "ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΜΕΝΗ ΑΝΑΛΥΣΗ" ΤΟΥ Χ. ΗΛΙΑΔΗ

"συγκεκριμένη ανάλυση" 1: βρισκόμαστε στην εποχή των εθνικών πολέμων και του προοδευτικού καπιταλισμού;

"Όσο για τους Μαρξ και Εγκελς άστε τους ήσυχους καλύτερα. Οι άθλιοι τόλμησαν να γράψουν κάποτε υπερ της εδαφικής ακεραιότητας της Γερμανίας"

Έγραφε στο άρθρο του ο Χ. Ηλιάδης. "Κάποτε" πράγματι το υποστήριξαν. Από τότε όμως πέρασαν πολλά χρόνια, και έγιναν πολλές αλλαγές, όχι μόνο στην Γερμανία, αλλά σε ολόκληρο τον κόσμο, και στην Ελλάδα και Κύπρο. Η εδαφική ακεραιότητα της Γερμανίας ήταν απόλυτα δεμένη με την ανάγκη περάσματος από τον φεουδαρχικό κατατεμαχισμό σε ένα συγκεντρωτικό αστικό κράτος μέσα στο οποίο θα μπορούσε να αναπτυχθεί ο καπιταλισμός, και μαζί του ο "νεκροθάφτης" του, η εργατική τάξη. Ο Χ. Ηλιάδης αναφέροντας αυτό το παράδειγμα από τον Μαρξ μιλά σαν να υπάρχουν στην

Κύπρο (αλλά και στην Ελλάδα, που είναι ο αδελφός σύμμαχος της ελληνοκυπριακής αστικής τάξης) προβλήματα παρόμοια με αυτά της Γερμανίας στην εποχή του προοδευτικού καπιταλισμού, της μετάβασης από την φεουδαρχία στον καπιταλισμό και την αστική δημοκρατία. Αν δεν βρισκόμαστε σε μια παρόμοια κατάσταση, τότε η αναφορά στην συγκεκριμένη θέση των Μαρξ και Έγκελς και η εφαρμογή της στην σημερινή Κύπρο, δεν κολλάει. Θα “κακοποιήσουμε” ξανά τον Λένιν:

“Να συγκρίνεις (τον) αγώνα ενάντια στην φεουδαρχία και την απολυταρχία - την πολιτική της αστικής τάξης στην διάρκεια της πάλης της για ελευθερία - με την συνέχιση της πολιτικής μιας παρακμασμένης, δηλ. ιμπεριαλιστικής αστικής τάξης... είναι σαν να συγκρίνεις την κιμωλία με το τυρί” (Αγγλικά άπαντα τ. 21 σελ. 220-221. “Η Πτώση της δεύτερης διεθνούς”)

συγκεκριμένη ανάλυση 2: η κύπρος είναι “(μισο)αποικιακή χώρα”

Στην πραγματικότητα για να γλυτώσουν από αυτή την αντίφαση ο Χ. Ηλιάδης (και όλοι οι υπόλοιποι σοσιαλπατριώτες) αντικαθιστούν την πάλη του καπιταλισμού με την φεουδαρχία με αυτήν ανάμεσα στην αποικιοκρατία, τον ιμπεριαλισμό και τα εθνικοαπελευθερωτικά αστικοδημοκρατικά κινήματα. Γράφει ο Ηλιάδης:

“Ο όρος ‘ιστορική ανικανότητα’ δεν αναφέρεται στην Ε/Κ αστική τάξη μόνο, αλλά στην αστική τάξη των αποικιακών και μισο-αποικιακών χωρών γενικά”

Δηλαδή η Κύπρος του 1960-88 θεωρείται μια μισοαποικιακή χώρα του “τρίτου κόσμου”, θύμα του ιμπεριαλισμού. Στην πραγματικότητα όμως δεν είναι θύμα του ιμπεριαλισμού, αλλά ιμπεριαλιστική η ίδια, ακόμα και θύτης. Ο Παρασκευαΐδης, μια από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες στον κόσμο, και οι υπόλοιπες μικρότερες ελληνοκυπριακές εταιρείες που αναλαμβάνουν έργα στις αραβικές χώρες, πλάι στους ειδικευμένους και καλοπληρωμένους ελληνοκύπριους τεχνικούς, διοικητικό προσωπικό, επιστάτες κλπ χρησιμοποιούν αρκετούς Πακιστανούς, Ινδούς και άλλους “υποανάπτυκτους” με τις χειρότερες συνθήκες και μεροκάματα. Αν αυτά δεν είναι ιμπεριαλιστική συμπεριφορά, τότε τι είναι; Το ΚΕΜΑ, για το οποίο πληροφορηθήκαμε από την Χαραυγή μετά τις εκλογές ότι είναι το μεγαλύτερο στο είδος του κέντρο στην Μεσόγειο, είναι ακόμα μια απόδειξη το πόσο “ιστορικός” είναι ο “μισοαποικιακός” χαρακτήρας της Κύπρου, και πόσο “ανίκανοι” με την “εθνική” έννοια είναι οι αστοί της.

Και ο Ηλιάδης και οι υπόλοιποι δεν θέλουν να δουν ότι ο σημερινός ιμπεριαλισμός είναι ένα παγκόσμιο σύστημα, μια αλυσίδα περισσότερο ή λιγότερο καπιταλιστικά αναπτυγμένων χωρών οι οποίες παίρνουν όλες μέρος στην εκμετάλλευση της παγκόσμιας εργατικής τάξης και των λαών ενός αριθμού υποανάπτυκτων χωρών. Μια αλυσίδα που πλάι στους μεγάλους κρίκους της έχει και τους μικρούς, αλλά εξίσου ιμπεριαλιστικούς. Δυο τέτοιοι κρίκοι, δεμένοι μάλιστα μεταξύ τους, είναι η Ελλάδα και η ν. Κύπρος, που δεν υστερούν σε τίποτα από τους αντίστοιχους κρίκους της Τουρκίας και β. Κύπρου.

Η παλιά “ψωροκώστaina” Ελλάδα έχει πια υποκαταστήματα της Εθνικής Τράπεζας σε άλλες χώρες μια από τις οποίες είναι και η ρατσιστική Νοτιοαφρικάνικη Ένωση, στην οποία πουλά και όπλα. Έτσι συμμετέχει και στο καταλήστεμα και στην καταπίεση του μαύρου πληθυσμού. Η ελληνική κρατική πολεμική βιομηχανία (ΕΒΟ) έγινε πρόσφατα γνωστή με το ελληνικό Ιρανγκαϊήτ, την πώληση δηλαδή όπλων και στο Ιράν και στο Ιράκ κατά τη διάρκεια του πολέμου. (1)

Μια άλλη ελκυστική αντίληψη για μερικούς αριστερούς είναι ότι η “Κύπρος” είναι θύμα όχι μόνο του παγκόσμιου ιμπεριαλισμού και του “εντολοδόχου” του τουρκικού αλλά ακόμα και του ελληνικού. Αυτό δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα. Όταν οι Έλληνες και ελληνοκύπριοι αστοί συμφωνούν ότι η “Κύπρος” είναι το “προκεχωρημένο φυλάκιο” του ελληνισμού, το εννοούν. Το Κυπριακό πρόβλημα

είναι και μέρος της ιμπεριαλιστικής Ελλαδοτουρκικής διαμάχης.

Δεν πρόκειται όμως για μια διαμάχη για το μοίρασμα αποικιών ανάμεσα σε δυο άσχετες με τον ντόπιο πληθυσμό ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Σε αυτή την ελλαδοτουρκική διαμάχη η "Κύπρος" (δηλαδή οι άρχουσες τάξεις της, οι ελληνοκυπριοι και οι τουρκοκύπριοι αστοί) όχι μόνο δεν είναι το θύμα αλλά είναι συνένοχοι. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι όροι ελληνοκύπριοι και τουρκοκύπριοι είναι μεταπολεμικοί, εμφανίστηκαν μετά το '74, (και έχουν την δική τους προπαγανδιστική σκοπιμότητα για τους ελληνοκύπριους αστούς, θέλουν να στηρίξουν το "η Τουρκία επιτέθηκε σε ένα ανεξάρτητο κράτος-μέλος του ΟΗΕ" κλπ). Μέχρι το '74 αναφέρονταν όλοι μόνο στους "Τούρκους της Κύπρου" και τους "Έλληνες της Κύπρου". Ούτε οι "έλληνες της Κύπρου" ένοιωθαν να καταπιέζονται από την Ελλάδα, ούτε οι "τούρκοι της Κύπρου" ένοιωθαν να καταπιέζονται από την Τουρκία. Αλλιώς δεν θα χρησιμοποιούσαν αυτές τις ονομασίες για τον εαυτό τους. Οι όψιμες λοιπόν "ελληνοκυπριακή" και "τουρκοκυπριακή" αστική τάξη δεν ήταν ούτε "εξαρτημένες", ούτε "ανίκανες" να αντισταθούν σε κάποιες "ξένες" ιμπεριαλιστικές αστικές τάξεις. Αντίθετα έβλεπαν και βλέπουν τον εαυτό τους σαν μέρη του ελληνικού και του τουρκικού έθνους και, παρόλες τις κατά καιρούς αντιθέσεις τους, μέχρι και τάσεις "αυτονόμησης", σύνδεαν την τύχη τους με τις αντίστοιχες "μητροπόλεις". Μαζί τους είχαν την ίδια στάση όλες οι υπόλοιπες τάξεις της Κυπριακής κοινωνίας. Το χαρακτηριστικό παράπονο των ελληνοκύπριων δεν είναι οι "εξωτερικές" καταχτητικές επεμβάσεις από την Ελλάδα, αλλά ότι η Ελλάδα τους "άφησε μονούς", τους "πρόδωσε".

Ο Χ. Ηλιάδης, θεωρώντας την Κύπρο σαν "μισοαποικιακή" χώρα επιμένει ότι η ελληνοκυπριακή αστική τάξη είναι "ανίκανη" "να πραγματώσει και να ολοκληρώσει τόσο το δικαίωμα αυτοδιάθεσης του Κυπριακού λαού καθώς και την εθνική ανεξαρτησία" και τον "εθνικοαπελευθερωτικό στόχο".

"Δικαίωμα αυτοδιάθεσης του Κυπριακού λαού"; "Εθνική ανεξαρτησία"; "Εθνικοαπελευθερωτικούς στόχους"; Αυτά είναι παραμύθια για μικρά παιδιά, για "εθνικά" απογοητευμένους μικροαστούς εθνικιστές και σοσιαλπατριώτες. Όλα αυτά τέλειωσαν πολλά χρόνια πριν, σχεδόν εδώ και τρεις δεκαετίες. Το μόνο πρόβλημα της μικρής αλλά ιμπεριαλιστικής "οικογένειας", της "μητέρας" ελληνικής αστικής τάξης και της "κόρης ελληνοκυπριακής", είναι ότι, τουλάχιστον για την ώρα, έχασαν ένα κομμάτι εδάφους στον ανταγωνισμό τους με την αντίστοιχη τουρκική "οικογένεια", με την ιμπεριαλιστική Τουρκία.

Αυτό είναι κάτι αναπόφευκτο στις ενδο-ιμπεριαλιστικές διαμάχες. Κάποιος κερδίζει, κάποιος χάνει... Το να περιγράψουμε όμως τα αποτελέσματα της ελληνικής ήττας στον τελευταίο γύρο σαν προβλήματα εθνικής ανεξαρτησίας κλπ είναι απλά ωραιοποίηση της μιας πλευράς μιας πολύ βρόμικης διαμάχης. Η Γερμανία και στο πρώτο αλλά και στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο έχασε εδάφη και γνώρισε πρωτοφανείς καταστροφές και εξαθλίωση, αλλά αυτό δεν αναιρεί τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της συμμετοχής της και στους δυο ιμπεριαλιστικούς πολέμους. Ακόμα η Ελλάδα του 1922 γνώρισε την μεγαλύτερη ήττα της νεώτερης ιστορίας της με χιλιάδες νεκρούς, αγνοούμενους, μετακινήσεις πληθυσμών και πάνω από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες. Αυτό όμως δεν αφαιρεί καθόλου από τον ιμπεριαλιστικό και άδικο χαρακτήρα της επίθεσης της εναντίον της Τουρκίας που έκανε τότε (και από κείνο το τότε πέρασαν πολλά χρόνια) την αστικοδημοκρατική της επανάσταση και έδινε την μάχη ενάντια στην φεουδαρχία και τον ιμπεριαλισμό.

Έτσι και οι πρόσφυγες που δημιούργησε η διαμάχη στη Κύπρο, είναι και αυτοί ένα από τα βάρβαρα (για να χρησιμοποιήσουμε μια τόσο αγαπημένη από τον Ηλιάδη λέξη, που όμως προτιμά να την χρησιμοποιά μόνο για τις πράξεις της τούρκικης αστικής τάξης) αποτελέσματα ενός βάρβαρου αστικού πολέμου. Αλλά βάρβαρου, αντιδραστικού, ιμπεριαλιστικού, **και από τις δύο πλευρές.**

Συνέχεια στο επόμενο τεύχος.

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Εντός των Τειχών (Τεύχος 39-40), Δεκαετία 1980-1989, 1989, Λευκωσία, Λευκωσία (νότια), Κυπριακό Πρόβλημα, Εργατική Δημοκρατία (Ομάδα)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_39:ergatiki&rev=1593023468

Last update: **2025/04/20 19:47**

